

Ambiciózný projekt pre choroby srdca a ciev na Slovensku

Je všeobecne známou skutočnosťou, že hromadný výskyt ochorení srdca a ciev spolu s cievnymi chorobami mozgu v populácii, závažný klinický priebeh je dôvodom ich dlhodobého prvenstva v príčinách úmrtí. Pri zvažovaní možných riešení je dôležité si uvedomiť, že rozdiely, ktoré v súčasnosti existujú v miere štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy medzi jednotlivými krajinami, sú ešte stále viac odrazom úrovne a kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ako efektu realizovaných skriningových programov a intervenčných snáh smerujúcich k optimalizácii životného štýlu populácie.

Podľa dostupných údajov WHO/EURO z roku 2005 sa Slovensko v miere štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy zaraďuje v rámci 34 krajín Európy do poslednej tretiny, za nami sú len krajiny, ako je Rumunsko, Bulharsko a krajiny bývalého Sovietskeho zväzu. Rovnako nepriaznivo sa javí v SR aj miera štandardizovanej úmrtnosti na ischemickú chorobu srdca (dominantnej choroby srdca a ciev), ktorá predstavuje viac ako 50 % proporciu z chorôb obehovej sústavy. V porovnaní s našimi susednými krajinami a priemerom krajín EÚ malo v roku 2005 Slovensko 1,5-krát vyššiu úmrtnosť na ischemickú chorobu srdca ako Česká republika, 2,5-krát vyššiu ako Rakúsko, s Maďarskom sme boli na rovnakej úrovni. Závažným negatívom je skutočnosť, že v rokoch 1981 – 2005 sa na Slovensku evidovala najnižšia dynamika poklesu priemernej päťročnej štandardizovanej úmrtnosti na choroby obehovej sústavy v porovnaní s vybranými štátmi Európy (prevažne ide o susedné štáty). V poslednom sledovanom päťročnom období (r. 2001 – 2005) klesla na Slovensku štandardizovaná úmrtnosť na choroby obehovej sústavy v porovnaní s rokmi 1996 – 2000 iba o 5,2 %, čo je – s výnimkou priemeru úmrtnosti v rámci Európskeho regiónu WHO, negatívne ovplyvnenom najmä štátmi bývalého ZSSR – najmenej z porovnávaných krajín. Pretrvávajú najmä vysoká prevalencia príslušných rizikových faktorov v populácii – arteriálna hypertenzia a všeobecne známa neschopnosť dosahovať cieľové parametre tlaku krvi, dyslipidémia a nedostatočná účinnosť liečby hypolipidémikami, dlhodobá kompenzácia diabetes mellitus a predchádzanie jeho komplikáciám, obezita a nesprávne stravovacie návyky, nesprávna životospráva – prevažujúci sedavý spôsob života, nežiaduce návyky – pretrvávajúci nikotinizmus, nadmerná konzumácia alkoholu, šírenie sa drogovej závislosti.

Spoločenský a ekonomický dopad chronických chorôb obehovej sústavy je mimoriadny, situácia si vyžaduje strategické riešenie, usmerňovanie intervenčných postupov v prevencii a poskytovaní zdravotnej starostlivosti obyvateľom SR. Pre našu populáciu je východiskom Národný program ochorení srdca a ciev, schválený vládou SR v marci 2010. Jeho cieľom je vytvorenie celospoločensky efektívneho systému opatrení zameraných na zníženie incidencie a prevalencie najzávažnejších ochorení srdca a cievnych rizikových faktorov, periférnych artériových obliterujúcich ochorení, ochorení extrakraniálnych prívodných mozgových artérií a hlbokéj venózne trombózy, ako aj na redukcii morbidity a mortality najvýznamnejších ochorení srdca a ciev – ischemickej choroby srdca, chronického srdcového zlyhávania a náhlejšej kardiálnej smrti. Základné princípy, z ktorých program vychádza, boli definované na medzinárodných konferenciách a sú uvedené v medzinárodných dokumentoch. Hlavným koordinátorom Národného programu ochorení srdca a ciev je doc. MUDr. Gabriel Kamenský, CSc., hlavný odborník MZ SR pre odbor kardiológie.

Poprajme tomuto nespornému ambicióznemu projektu širokú podporu, pretože jeho realizácia prekračuje hranice možností zdravotníkov, vyžiada si komplexné opatrenia na viacerých hlavných úrovniach.

prof. MUDr. Ján Gajdošík, PhD.

hlavný odborník MZ SR pre všeobecné lekárstvo
člen redakčnej rady časopisu VIA PRACTICA
gajdosik@nz.psg.sk

Via Practica

Ročník 7, 2010, číslo 4, vychádza 6-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva SLS
- Slovenská asociácia aterosklerózy

Predseda redakčnej rady:

MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Viliam Dobiáš, CSc.
MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD.
doc. MUDr. Štefan Farský, CSc., FESC
prof. MUDr. Ján Gajdošík, PhD.
prof. MUDr. Vasil Hricák, PhD., FESC
doc. MUDr. Martin Hrubisko, PhD.
MUDr. Jozef Jakuš
MUDr. Eva Jurgová, PhD.
JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD.
MUDr. Peter Lipták
MUDr. Eva Máderová, CSc.
MUDr. Peter Marko, MPH
MUDr. Imrich Mucska
MUDr. Darina Sedláková, MPH
MUDr. Júlia Stracenská
doc. MUDr. Peter Špalek, CSc.

Kontrola autodiagnostických testov:

MUDr. Jozef Kalužay, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., Bratislava

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384
redakcia@solen.sk, www.solen.sk

Redaktorka časopisu:

Magdaléna Žiaková, 02/5465 1380, 0911 904 599,
ziakova@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava, sadzba:

4P HOME DTP – Danka Pohodlová, Bratislava,
0903 970 680, pdanka@chello.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová, 02/54650647
kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2010:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2010 je 18 €
(542,27 Sk, konverzný kurz 30,126 SKK/1 EUR).
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/ 5465 1384,
tel.: 02/5465 0649.

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3578/09

ISSN 1336-4790

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).
Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Via pract.

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov Interní medicína pro praxi a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR. Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.